Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

►**B**

DIREKTIVA 2009/22/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. travnja 2009.

o sudskim nalozima za zaštitu interesa potrošača

(kodificirana verzija)

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 110, 1.5.2009., str. 30.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013.	L 165	63	18.6.2013.
►**M2**	Uredba (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013.	L 165	1	18.6.2013.

▼B

DIREKTIVA 2009/22/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. travnja 2009.

o sudskim nalozima za zaštitu interesa potrošača

(kodificirana verzija)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ([2]),

budući da:

(1) Direktiva 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o sudskim nalozima za zaštitu interesa potrošača ([3]) već je nekoliko puta znatno izmijenjena ([4]). Navedenu bi Direktivu trebalo kodificirati u interesu jasnoće i racionalnosti.

(2) Određenim direktivama navedenim u Prilogu I. ovoj Direktivi utvrđuju se propisi u vezi sa zaštitom interesa potrošača.

(3) Postojeći mehanizmi za osiguravanje usklađenosti s tim direktivama, kako na nacionalnoj razini tako i na razini Zajednice, nisu uvijek sposobni na vrijeme zaustaviti povrede kolektivnih interesa potrošača. Kolektivni interesi su interesi koji ne predstavljaju zbroj interesa pojedinaca oštećenih povredom. Ovo ne dovodi u pitanje pojedinačne postupke pojedinaca oštećenih povredom.

(4) S obzirom na cilj prekida praksi koje su nezakonite na temelju primjenjivih nacionalnih odredaba, efektivnost nacionalnih mjera za prijenos direktiva u pitanju – uključujući zaštitne mjere koje nadilaze razinu zahtjeva tih direktiva, a spojive su s Ugovorom i dopuštene tim direktivama – može biti narušena ako te prakse proizvode učinke izvan države članice iz koje su potekle.

([1]) SL C 161, 13.7.2007., str. 39.
([2]) Mišljenje Europskog parlamenta od 19. lipnja 2007. (SL C 146 E, 12.6.2008., str. 73.) i Odluka Vijeća od 23. ožujka 2009.
([3]) SL L 166, 11.6.1998., str. 51.
([4]) Vidi Prilog II. dio A.

▼B

(5) Te poteškoće mogu poremetiti neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, budući da bi bilo dovoljno premjestiti izvor nezakonite prakse u drugu zemlju da se izbjegne provedba. To predstavlja narušavanje tržišnog natjecanja.

(6) Te bi poteškoće mogle umanjiti povjerenje potrošača u unutarnje tržište i ograničiti opseg djelovanja organizacija koje predstavljaju zajedničke interese potrošača odnosno neovisnih javnih tijela zaduženih za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pogođenih praksama kojima se krši pravo Zajednice.

(7) Te prakse često prelaze granice između država članica. Potrebno je hitno osigurati određeni stupanj usklađenosti između nacionalnih odredaba s ciljem prekida takvih nezakonitih praksi neovisno o tomu u kojoj državi članici nezakonita praksa proizvodi učinke. Što se tiče nadležnosti, to ne dovodi u pitanje propise međunarodnog privatnog prava i konvencija koje su na snazi između država članica, uz istovremeno poštovanje općih obveza država članica koje proizlaze iz Ugovora, posebno onih koje se odnose na neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(8) Samo Zajednica može ostvariti cilj predviđenog djelovanja. Stoga je Zajednica obvezna djelovati.

(9) U skladu s člankom 5. stavkom 3. Ugovora, Zajednica ne smije prijeći nužnu mjeru za postizanje ciljeva Ugovora. U skladu s tim člankom, moraju se u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir specifična svojstva nacionalnih pravnih sustava, ostavljajući državama članicama slobodu izbora između različitih opcija s istovrsnim učinkom. Sudovi, odnosno upravna tijela nadležna za odlučivanje u postupcima iz ove Direktive trebali bi imati pravo ispitati učinke prethodnih odluka.

(10) Jedna od opcija trebala bi se sastojati od toga da jedno ili više neovisnih javnih tijela izričito zaduženih za zaštitu kolektivnih interesa potrošača provodi prava na pokretanje postupka iz ove Direktive. Druga bi opcija trebala predvidjeti izvršavanje tih prava putem organizacija čija je svrha zaštita kolektivnih interesa potrošača u skladu s kriterijima predviđenim u nacionalnom pravu.

(11) Države članice bi kod određivanja kvalificiranih tijela i/ili organizacija na nacionalnoj razini za potrebe ove Direktive trebale imati mogućnost odabrati jednu od tih opcija ili kombinaciju tih opcija.

▼B

(12) Što se tiče povreda unutar Zajednice, za ta bi tijela i/ili organizacije trebalo vrijediti načelo uzajamnog priznavanja. Države članice bi na zahtjev svojih nacionalnih subjekata Komisiji trebale priopćiti naziv i svrhu nacionalnih subjekata koji su ovlašteni pokrenuti postupak u njihovoj zemlji u skladu s odredbama ove Direktive.

(13) Dužnost je komisije osigurati objavu popisa tih kvalificiranih subjekata u *Službenom listu Europske unije*. Dok god se ne objavi suprotno, pretpostavlja se da kvalificirani subjekt naveden na tom popisu ima pravnu sposobnost.

(14) Države članice trebale bi imati mogućnost zahtijevati da stranka koja namjerava pokrenuti postupak za dobivanje sudskog naloga prije toga obavi konzultacije, kako bi se tuženiku pružila mogućnost da prestane sa spornom povredom. Države članice bi trebale imati mogućnost zahtijevati da se te prethodne konzultacije obave uz sudjelovanje neovisnog javnog tijela koje su one odredile.

(15) Ako države članice utvrde da je potrebno obaviti prethodne konzultacije, trebalo bi odrediti rok od dva tjedna od primitka zahtjeva za konzultacije, nakon kojega bi, ako se ne postigne prestanak povrede, predlagatelj imao pravo bez daljnjeg odlaganja pokrenuti postupak pred nadležnim sudom odnosno upravnim tijelom.

(16) Prikladno je da Komisija podnese izvješće o funkcioniranju ove Direktive, a posebno o njezinom području primjene i postupku prethodnih konzultacija.

(17) Primjena ove Direktive ne bi smjela dovesti u pitanje primjenu propisa Zajednice o tržišnom natjecanju.

(18) Ova Direktiva ne bi smjela dovesti u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prijenos direktiva iz Priloga II. dijela B i primjenu tih direktiva u nacionalnom pravu,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Područje primjene

1. Cilj je ove Direktive uskladiti zakone i druge propise država članica koji se odnose na postupke za dobivanje sudskog naloga iz članka 2. s ciljem zaštite kolektivnih interesa potrošača obuhvaćenih ►M2 aktima Unije ◄ iz Priloga I., radi osiguravanja neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

▼B

2. Za potrebe ove Direktive, povreda je svaka radnja koja je u suprotnosti s ►M2 aktima Unije ◄ iz Priloga I., kako su prenesene u unutarnji pravni sustav država članica, i koja nanosi štetu kolektivnim interesima iz stavka 1.

Članak 2.

Postupci za dobivanje sudskog naloga

1. Države članice određuju sudove ili upravna tijela nadležna za odlučuvianje u postupcima koje pokreću kvalificirani subjekti u smislu članka 3. tražeći:

(a) izdavanje naloga, s primjerenom ekspeditivnošću, prema potrebi i u skraćenom postupku, za prestanak ili zabranu svih povreda;

(b) tamo gdje je to primjereno, donošenje mjera kao što su objava odluke u prikladnom obliku, djelomično ili u cijelosti, i/ili objava ispravka s ciljem otklanjanja daljnjih posljedica povrede;

(c) u mjeri u kojoj pravni sustav dotične države članice to dopušta, izdavanje naloga koji tuženika koji izgubi spor obvezuje da u slučaju nepostupanja u skladu s odlukom u roku koji su odredili sudovi odnosno upravna tijela uplati u državnu blagajnu ili da plati korisniku određenom u nacionalnom zakonodavstvu ili na temelju toga zakonodavstva određeni fiksni iznos za svaki dan zakašnjenja, odnosno bilo kakav drugi iznos predviđen u nacionalnom zakonodavstvu s ciljem osiguravanja postupanja u skladu s odlukama.

2. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje propisi međunarodnog privatnog prava u vezi s primjenjivim pravom, a to je u pravilu pravo države članice iz koje je povreda potekla ili države članice u kojoj povreda proizvodi učinke.

Članak 3.

Subjekti koji su ovlašteni pokrenuti postupak

Za potrebe ove Direktive, „kvalificirani subjekt” je svako tijelo ili organizacija koja je zakonito osnovana u skladu s pravom države članice i koja ima legitimni interes u osiguravanju poštovanja odredaba članka 1., posebno:

(a) jedno ili više neovisnih javnih tijela koja su izričito zadužena za zaštitu interesa iz članka 1., u državama članicama gdje takva tijela postoje; i/ili

(b) organizacije čija je svrha zaštititi interese iz članka 1., u skladu s kriterijima utvrđenim u nacionalnom pravu.

▼B

Članak 4.

Povrede unutar Zajednice

1. Svaka država članica će poduzeti potrebne mjere kako bi osigurala da u slučaju povrede koja je iz nje potekla i kojom su povrijeđeni interesi u drugoj državi članici, svaki kvalificirani subjekt iz te druge države članice koji štiti povrijeđene interese može pokrenuti postupak pred sudom ili upravnim tijelom iz članka 2. nakon predočenja popisa iz stavka 3. ovog članka. Sudovi odnosno upravna tijela prihvaćaju taj popis kao dokaz pravne sposobnosti kvalificiranog subjekta, ne dovodeći u pitanje njihovo pravo da ispitaju opravdava li svrha kvalificiranog subjekta pokretanje postupka u konkretnom slučaju.

2. Države članice za potrebe povreda unutar Zajednice na zahtjev svojih kvalificiranih subjekata Komisiji priopćuju da su ti subjekti ovlašteni pokrenuti postupak na temelju članka 2., ne dovodeći u pitanje prava dodijeljena drugim subjektima na temelju nacionalnog zakonodavstva. Države članice Komisiji priopćuju naziv i svrhu tih kvalificiranih tijela.

3. Komisija sastavlja popis kvalificiranih subjekata iz stavka 2. i navodi njihovu svrhu. Taj se popis objavljuje u *Službenom listu Europske unije*; izmjene toga popisa objavljuju se bez odlaganja, a ažurirani popis objavljuje se svakih šest mjeseci.

Članak 5.

Prethodno savjetovanje

1. Države članice mogu uvesti ili ostaviti na snazi odredbe prema kojima stranka koja namjerava zatražiti izdavanje sudskog naloga taj postupak može započeti tek nakon što je pokušala postići prestanak povrede u savjetovanju s tuženikom ili s tuženikom i kvalificiranim subjektom u smislu članka 3. točke (a) države članice u kojoj se traži izdavanje sudskog naloga. Država članica sama odlučuje mora li se stranka koja zahtijeva izdavanje sudskog naloga savjetovati s kvalificiranim subjektom. Ako se prestanak povrede ne postigne u roku od dva tjedna od primitka zahtjeva za savjetovanje, predmetna stranka može bez daljnjeg odlaganja pokrenuti postupak za dobivanje sudskog naloga.

2. Države članice Komisiji dostavljaju donesene propise o prethodnom savjetovanju i oni se objavljuju u *Službenom listu Europske unije*.

▼B

Članak 6.

Izvješća

1. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive svake tri godine, a prvi put najkasnije 2. srpnja 2003.

2. Komisija u prvom izvješću posebno ispituje:

(a) područje primjene ove Direktive u odnosu na zaštitu kolektivnih interesa osoba koje obavljaju poslovnu, industrijsku, obrtničku ili profesionalnu aktivnost;

(b) područje primjene ove Direktive, kako je utvrđeno ►M2 aktima Unije ◄ iz Priloga I.;

(c) je li prethodno savjetovanje predviđeno u članku 5. doprinijelo efektivnoj zaštiti potrošača.

Ovom se izvješću prema potrebi prilažu prijedlozi izmjena ove Direktive.

Članak 7.

Odredbe za proširenje djelovanja

Ova Direktiva ne sprečava države članice da donesu ili ostave na snazi odredbe na temelju kojih se kvalificiranim subjektima i drugim predmetnim osobama dodjeljuju veća prava za pokretanje postupka na nacionalnoj razini.

Članak 8.

Provedba

Države članice Komisiji dostavljaju odredbe nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 9.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 98/27/EZ, kako je izmijenjena direktivama u Prilogu II. dijelu A, stavlja se izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i primjenu direktiva iz Priloga II. dijela B.

Upućivanja na Direktivu stavljenu izvan snage tumače kao upućivanje na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III.

Članak 10.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu 29. prosinca 2009.

Članak 11.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼B

PRILOG I.

►M2 POPIS AKATA UNIJE ◄ NA KOJE SE ODNOSI ČLANAK 1. ([1])

1. Direktiva Vijeća 85/577/EEZ od 20. prosinca 1985. za zaštitu potrošača u pogledu ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija (SL L 372, 31.12.1985., str. 31.).

2. Direktiva Vijeća 87/102/EEZ od 22. prosinca 1986. za usklađivanje zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na potrošačke kredite (SL L 42, 12.2.1987., str. 48.) ([2]).

3. Direktiva Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o koordinaciji određenih odredaba predviđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u pogledu obavljanja aktivnosti televizijskog emitiranja: članak 10. do 21. (SL L 298, 17.10.1989., str. 23.).

4. Direktiva Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. o paket putovanjima, paket odmorima i paket turama (SL L 158, 23.6.1990., str. 59.).

5. Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21.4.1993., str. 29.).

6. Direktiva 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 1997. o zaštiti potrošača vezano na ugovore na daljinu (SL L 144, 4.6.1997., str. 19.).

7. Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i povezanim jamstvima (SL L 171, 7.7.1999., str. 12.).

8. Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga u informacijskom društvu, posebno elektroničkom poslovanju na unutarnjem tržištu (Direktiva o elektroničkom poslovanju) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

9. Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice koji se odnosi na lijekove za ljudsku uporabu: članak 86. do 100. (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.).

10. Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o prodaji na daljinu financijskih usluga za potrošače (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

11. Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. u vezi s nepoštenim poslovnim djelovanjima poduzetnika prema potrošaču na unutarnjem tržištu (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

([1]) Direktive iz točaka 5., 6. 9. i 11. sadrže posebne odredbe o sudskim nalozima.

([2]) Navedena Direktiva je stavljena izvan snage i zamijenjena, s učinkom od 12. svibnja 2010., Direktivom 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

▼**B**

12. Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

13. Direktiva 2008/122/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o zaštiti potrošača u odnosu na određene aspekte ugovora o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine, ugovora o dugoročnim proizvodima za odmor, ugovora o preprodaji i ugovora o razmjeni (SL L 33, 3.2.2009., str. 10.).

▼**M1**

14. Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.): članak 13.

▼**M2**

15. Uredba (EZ) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o *online* rješavanju potrošačkih sporova (Uredba o *online* rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18.6.2013., str. 1.): članak 14.

▼B

PRILOG II.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage i njezine izmjene

(na koje upućuje članak 9.)

Direktiva 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 166, 11.6.1998., str. 51.)	
Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 171, 7.7.1999., str. 12.)	samo članak 10.
Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.)	samo članak 18. stavak 2.
Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.)	samo članak 19.
Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.)	samo članak 16. stavak 1.
Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.)	samo članak 42.

DIO B

Rokovi za prijenos u nacionalno zakonodavstvo i primjenu

(na koje upućuje članak 9.)

Direktiva	Rok za prijenos	Datum primjene
98/27/EZ	1. siječnja 2001.	—
1999/44/EZ	1. siječnja 2002.	—
2000/31/EZ	16. siječnja 2002.	—
2002/65/EZ	9. listopada 2004.	—
2005/29/EZ	12. lipnja 2007.	12. prosinca 2007.
2006/123/EZ	28. prosinca 2009.	—

▼B

PRILOG III.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 98/27/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. do 5.	Članak 1. do 5.
Članak 6. stavak 1.	Članak 6. stavak 1.
Članak 6. stavak 2. podstavak 1. prva alineja	Članak 6. stavak 2. podstavak 1. točka (a)
Članak 6. stavak 2. podstavak 1. druga alineja	Članak 6. stavak 2. podstavak 1. točka (b)
Članak 6. stavak 2. podstavak 1. treća alineja	Članak 6. stavak 2. podstavak 1. točka (c)
Članak 6. stavak 2. podstavak 2.	Članak 6. stavak 2. podstavak 2.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8. stavak 1.	—
Članak 8. stavak 2.	Članak 8.
—	Članak 9.
Članak 9.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Prilog	Prilog I.
—	Prilog II.
—	Prilog III.